

FOSEN NATURVERNFORENING

Adr. : Ytre Ringvei 32, 7100 Rissa Tlf. : 73851430
- foreningen for et bredt, helhetlig og aktivt naturvern på Fosen-

Vår ref.: R.5.1mø

Deres ref.:

Dato: 02.05.18

BJUGN KOMMUNE
ALF NEBBS GATE 2
7160 BJUGN

Lønngrunnen – Søknad om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel NFFFA- 2. **Klage.**

Marine Harvest søker om dispensasjon fra NFFFA-2 bestemmelsene i kommuneplanens arealdel for å etablere havbruksanlegg (MTB 6 240 tonn) ved Asenvågsøya i Bjugn kommune. Anlegget ligger langs østsida av Vågsøya og strekker seg helt opp til Asenvågsøya fyr.

Lønngrunnen

Anlegget, med fortøyninger, vil hovedsakelig bli liggende i NFFFA-2 område og område for hovedfarled. En mindre del vil bli liggende i NFFFA-1 område. Anlegget benevnes Lønngrunnen, men dette er feil i og med at anlegget ligger ved Asenvågsøya.

Anlegget, med fôrflåte, vil virke svært skjemmende i det regionalt viktige landskapet. Spesielt uheldig er det at fyrmiljøet vil få redusert opplevelseskvalitet. Fyret brukes til overnatting og er et yndet utfartssted for lokalbefolkningen både fra Bjugn og Åfjord kommuner. Antagelig er Asen et av de mest besøkte stedene langs kysten her. Antall besøkende til øygruppa er tidligere oppgitt til flere tusen, antageligvis nå 4 – 5 000 som går i land. Den endrede plasseringen, som er omsøkt, vil forringe opplevelsesverdien. Fyret må skjermes for nærliggende oppdrettsanlegg på lik linje med Kjeungskjær fyr. Blinkende lys og støy fra fôringsanlegg vil redusere landskapsopplevelsen.

Oppdrettsanlegget blir liggende i hovedfarled. I tillegg vil anleggets beliggenhet komme i konflikt med den kvite sektoren fra fyret. Sikkerheten for de sjøfarende vil bli dårligere. Fôrflåten, på innersida av oppdrettsanlegget, vil sperre gjennomfarten langs land ved Vågsøya.

Flåten blir liggende like ved bebyggelsen. Det vil bli vanskelig å overholde støykravene både i forhold til fritidsbebyggelse og friluftsområder. Fravær av støy er en viktig forutsetning i friluftslivssammenheng.

Anlegget vil bli liggende ikke langt fra utløpet av den nasjonale laksefjorden og de to nasjonale laksevassdragene i Åfjord. Havområdet utenfor Åfjorden er allerede hardt belastet med oppdrett som vanskeliggjør livet for villaksen og sjørørreten (Persflua og Krabbholmen II, evt. Ratvika). Persflua ligger bare ca. 3 km unna Lønngrunnen. Avstanden bør være 5 km. Kommunen har nå stilt krav om at konsekvenser for villaks må vurderes før konsesjon kan gis. Dette er ennå ikke gjort, men ut fra vår kunnskap vil nok et stort anlegg (6 240 tonn biomasse) utgjøre en så pass stor merbelastning for utvandrende smolt av villaks og sjørørret, g for sjørørret, at tillatelse ikke kan gis. Det er fra før en rekke store oppdrettsanlegg i utvandreringsruten for villaks.

Av de prøvene som er tatt, legger en merke til at prøvepunktene ved MOM- C undersøkelsen ligger på feil sted (nordøst) i forhold til hovedstrømretning (nordvest). Nye opplysninger tyder på at det er feil i kartgrunnlaget til søknaden. Det skal for det første feilaktig være vedlagt kart over Persflua i søknaden, et kart som påstår å vise forholdene for Lønngrunnen. For det andre ble det i den opprinnelige søknaden vist til foreldet kartmateriale med feil soneinndeling for kommuneplanens arealdel. Dette betyr at selve konsesjonssøknaden må legges frem til behandling en gang til, og da med rett informasjon. I dag mangler strømmålinger fra denne lokaliteten. Strømmålingene er gjort flere hundre meter lenger bort med helt andre strøm- og bunnforhold.

Det fins arter av særlig stor forvaltningsinteresse i området (havelle) og stor forvaltningsinteresse (ærfugl) rundt øyene her og spesielt der anlegget blir liggende. Her er det en A- lokalitet for lommer. Her er det flokker med storskarv som også bruker området som nattleie. Det er en stor oterbestand med flere familiegrupper ved Vågsøya.

Det er utvalgte naturtyper på Asenvågsøya og Vågsøya med bl.a. kystlynghei. Anlegget blir liggende i et kartlagt friluftslivsområde, Lauvøyfjorden/Adsenøya, som er vektlagt å ha svært stor verdi i Miljødirektoratets database.

Det er videre opplysninger om at området ved Lønngrunnen er en av de mest kjente og brukte plasser for fritidsfiske i kommunen. I tillegg er det flere kilnotanlegg akkurat i dette området. Flere yrkesfiskere benytter Lønngrunnen jevnlig og livnærer seg på fiske her med aktiv og passiv redskap. Det verdifulle tareskoger ved land der anlegget med fôrflåte og fortøyninger blir liggende. Det er fine muligheter for kveitefangst i området. Det er gytefelt for torsk, krabbefelt og område for reketråling. Fortøyningene vil strekke seg inn mot fjærateinene på Vågsøya. På østsida av anlegget ligger fortøyningene på Åfjordsida. Her må også bemerkes at Fiskarlagets ledelse i kommunen kan være inhabil gjennom nære forbindelser med bedriften. Marine Harvest slik at merknader herfra mangler. Stiftelsen Frohavet har heller ikke ytret seg, men her kan det også være grunn til å mistenke inhabilitet gjennom kommunal eierskap.

En etablering av et slikt stort anlegg vil få en rekke negative konsekvenser for natur, landskap, fritidsfisket og for villaks og sjørret. Dette er et av de mest verdifulle områdene på denne kyststrekningen og bør beholdes fritt for oppdrett.

Dispensasjonen

Vi kan ikke se at selve dispensasjonssøknaden fra Marine Harvest oppfyller de formelle krav som stilles. I søknaden henvises det bl.a. til at anlegget blir liggende innenfor det areal som er klarert for oppdrett i kommuneplanen.

Det er ikke sendt nabovarsel slik det er påkrevet ifølge PBL § 19.1. I dette tilfellet er konsesjonssøknaden i tillegg beheftet med en rekke feil når det gjelder plassering/angivelse av feil koordinater og miljømålinger. Saken må derfor tas opp på nytt. Det er heller ikke søkt dispensasjon for fôrflåten som blir liggende på vestsida av anlegget. For så vidt er det også brukt feil navn på anlegget – det er ikke på Lønngrunnen.

Bjugn kommune hevder at etableringen er i tråd med kommuneplanens samfunnsdel og arealdel. Det er det motsatte som er tilfellet. NFFFA-2 bestemmelsene tillater bare akvakulturanlegg for bunnkultur og havbeite i dette området så fremt ikke hensynet til andre interesser og lovverk tilsier noe annet. Hovedregelen er at vanlig oppdrettsanlegg ikke kan etableres her. Som beskrevet ovenfor så innehar dette området rundt Asen betydelige

kvaliteter innen fiske, ferdsel, kultur, naturvern osv., slik at det vil være vanskelig å omgå hovedregelen. Kommuneplanens samfunnsdel beskriver at kystkultur er et av hovedsatsingsområdene. «Målet er å gjøre kysten til et lønnsomt, helhetlig, attraktivt og helårs reisemål gjennom autentiske natur- og kulturbaserte reisemål». Videre beskriver samfunnsdelen at Bjugn må bli den foretrukne bokommunen på sørvestenden av Fosenhalvøya ved å tilby flotte turmuligheter, autentiske kulturlandskap og nærhet til sjø og fjell. Vi kan ikke forstå at dette kan bety annet enn at Bjugn må ta vare på de verdiene Asen representerer.

Kommunen har forsøkt å vurdere etableringen i forhold til Naturmangfoldloven, men det er vanskelig å finne noen mening i flere anførsler. Den samlede belastning for økosystemet hevdes å bli små i og med at vestsiden av Asen er båndlagt av Forsvaret. Her er ikke nevnt noe om at det er flere nærliggende store oppdrettsanlegg.

Etter § 7 i Naturmangfoldloven, som supplerer FVL's krav om utredning, skal prinsippene i Naturmangfoldloven §§ 8 – 12 legges til grunn for skjønnsutøvingen. Vurderingen og vektleggingen av prinsippene skal fremgå av beslutningen slik at det kan kontrolleres i ettertid om prinsippene er vurdert. Det stilles visse minstekrav til oppfyllelse av vurderingene av Naturmangfoldlovens prinsipper. Dette er en naturlig følge FVL's krav til utredning og informasjon i § 17. Selv om prinsippene i Naturmangfoldloven er vurdert er det viktig at konklusjonen er i tråd med vurderingene. Etter vårt syn vil kravene om bærekraftighet, samfunnsnyttens, føre-var-prinsippet, samlet belastning ikke være oppfylt.

Dispensasjonen vil være i strid med PBL's formålsparagraf om bærekraftig utvikling når så vesentlige verdier rundt Asen blir tilsidesatt. Hensynet til søker må i dette tilfellet veie mindre enn hensynet til de offentlige interesser, og andre private interesser, som må ivaretas. Planen har vært gjennom en omfattende beslutningsprosess. Offentlig medvirkning i planprosesser er viktige og derfor er det viktig at endringer av plan ikke skjer gjennom dispensasjoner, men som en endring av plan. I hovedsak er det fordeler og ulemper for de allmenne interesser som skal avveies. Vi ser ikke at fordelene ved denne etableringen er større enn de negative følgene for området.

Hensynet til helse, miljø, sikkerhet og tilgjengelighet tilsier at dispensasjon ikke kan gis. Tilgjengeligheten blir redusert, og miljøet ved fyret vil bli sterkt negativt preget. Landskapsbildet forandres og miljøet forurenses både til sjøs (utslipp) og til lands (støy, lys, oppdrettsbåter). Det er store naturverninteresser, friluftslivsinteresser og landskapsmessige/estetiske verdier som må prioriteres.

Vi kan ikke se annet enn at statlige og regionale rammer og mål blir tilsidesatt. I tillegg må det legges avgjørende vekt på at regional myndighet i dette tilfellet har frarådet etableringen.

Konklusjonen må bli at dispensasjonen ikke kan gis.

Med hilsen
Fosen Naturvernforening

Magnar Østerås

Ketil Ring

Kopi: Fylkesmannen
Fylkeskommunen